

Motion till riksdagen 2022/23:2352

av Jennie Nilsson m.fl. (S)

med anledning av prop. 2022/23:72 EU:s nya tågpassagerarförordning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om neutralitet mellan olika trafikslag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett enhetligt regelverk för både kortare och längre resor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att betala ombord och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta med cykeln ombord och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi socialdemokrater ser i stora drag positivt på EU:s nya tågpassagerarförordning. En gemensam europeisk lag är viktig för att stärka tågresenärernas rättigheter.

Men vi kan samtidigt konstatera att de förslag som återfinns i propositionen inte är tillräckliga. Direktivet ger möjligheter som inte till fullo utnyttjas. Det behövs ytterligare insatser för att nå klimatmålen, bättre och tydligare information till resenärerna samt ytterligare utveckling av ersättningar vid ombokning och förseningar. Det ska vara enkelt att resa och det ska vara attraktivt att välja klimatsmarta färdmedel.

Neutralitet mellan olika trafikslag

Vi anser, i likhet med några remissinstanser, att det vore lämpligt att i samband med att man ser över reglerna vid tågtransporter också försöka sträva efter en neutralitet mellan olika trafikslag.

Det är alltför stora skillnader mellan de rättigheter resenärerna har då tågresan blir inställd eller kraftigt försenad och vad som gäller för en inställd eller kraftigt försenad

flygresa. Likaså är det svårt att förstå varför skillnaden när det handlar om återbetalning/prisnedsättning vid inställda eller försenade resor är så stor när man jämför tåg (inom 30 dagar) och flyg (inom 7 dagar). Flyget har en schabloniserad ersättning vid inställda eller kraftigt försenade flyg då resenären kan få en ersättning på mellan 250 och 600 euro (2022). För tågtrafiken finns det inget motsvarande.

Skillnaderna är inte rimliga och om ett klimatsmart alternativ (tåg) ska kunna konkurrera med flyg så krävs att man ser över dessa olikheter.

Resor kortare än 15 mil

I dag är det skillnad i regelverken vad gäller ersättning för inställt eller kraftigt försenat tåg, beroende på resans längd i kilometer. Vid resor kortare än 150 kilometer så gäller ett regelverk och vid längre resor ett helt annat. Vi anser att man bör ta tillfället i akt att nu undanröja dessa skillnader och ha ett och samma regelverk.

Förordningen innehåller undantag för regionala resor. Det är inget som vi motsätter oss. Men vi anser att målet bör vara att uppnå en enhetlighet, inte minst för att det ska vara tydligt för resenärerna vilka villkor som gäller.

Möjligheten att betala ombord

Den nya förordningen ger möjlighet att utöka rätten att betala biljetter ombord till alla resenärer. Det gäller inte enbart de med funktionsnedsättning, utan det finns även många andra resenärer som har svårt att hantera den digitala teknik som ofta är en förutsättning för att köpa biljett. Vi anser att den rätten bör utökas. Betalningen kan med fördel göras med kreditkort för att undvika problem med kontanthantering.

Ta med cykeln på tåget

Många människor efterfrågar möjligheten att ta med sig cykeln på tåget. Därför är det välkommet att den nya förordningen faktiskt bejaktar rätten att ta med sin cykel på tågresan. Men det finns alltför många begränsningar i form av undantag och ikraftträdande. Att överlåta till tågtrafikföretagen att avgöra hur många cykelplatser man tillåter är enligt vår mening alltför defensivt. Det vore mer rimligt att införa en skyldighet för tågtrafikföretagen att upprätta planer för att utveckla möjligheten att medföra cykel. Tågpassagerarförordningen ger denna möjlighet, men regeringen väljer att låta järnvägsföretagen avgöra vad som ska gälla. I Sverige har vi i dag, i jämförelse med övriga länder inom EU, sämre förutsättningar att kombinera tågresan med att ta med sig sin cykel. Det är rimligt att nu försöka utjämna denna skillnad.

Jennie Nilsson (S)

Leif Nysmed (S)

Laila Naraghi (S)

Denis Begic (S)

Anna-Belle Strömberg (S)

Markus Kallifatides (S)